

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.

Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Datum 9 maart 2023
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 24 januari 2023 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 21 februari 2023 en 6 maart 2023 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de **realisatie van het project 'Apeldoorn-Zutphen km 99.4, verzakking onderhoud'**, gelegen in de gemeente Voorst. Het project betreft het uitvoeren van spoor-technische werkzaamheden om verzakkingen van het spoor te herstellen. De werkzaamheden bestaan uit het opbrengen van 2 a 3 kubieke meter ballast en het inwerken hiervan met een Windhoff-werktuig dat bevestigd is aan een spookraan, dat door middel van trilling ballast op de daartoe bestemde plaats laat terechtkomen.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de das (*Meles meles*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 9 maart 2023 tot en met 10 maart 2023 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
5190027804059

Kenmerk
WNB/2023/005.toek

Bijlagen
4

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, bevindt zich op het tracé Apeldoorn - Zutphen, ter hoogte van km 99,4, één en ander zoals is weergegeven in door u aangeleverde figuren (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Datum
9 maart 2023

Onze referentie
5190027804059

Specifieke voorschriften

- h. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven op pagina 2 van de bij de aanvraag gevoegde **memo 'Ontheffingsaanvraag Apeldoorn-Zutphen km 99.4' van 21 februari 2023** (bijlage 3 bij dit besluit) en de aanvullingen van 6 maart 2023 (bijlage 4 bij dit besluit).
- i. Er worden alleen spoor-technische ingrepen uitgevoerd, er zullen daarbij geen werkzaamheden aan dassenpijpen worden uitgevoerd.
- j. De spoorberm wordt geheel ontzien; er zullen hier geen werkzaamheden plaatsvinden en ook zullen geen machines en medewerkers in de berm aanwezig zijn. Betreden van het inspectiepad is wél toegestaan.
- k. **Er wordt 's nachts gewerkt waarbij alleen gewerkt wordt met machine** verlichting en hoofdlampen.
- l. De duur van het machinelawaai en de trillingsoverlast wordt tot een minimum beperkt door de werkzaamheden in een zo kort als mogelijke periode plaats te laten vinden; de specifieke duur van de werkzaamheden wordt in verslaglegging meegenomen.
- m. **Er dienen voorafgaand, tijdens en na afloop van de werkzaamheden foto's** gemaakt te worden. Dit moet worden opgenomen in het uitvoeringsrapport. Hierin dient ook beschreven te zijn welke stappen zijn doorlopen. Dit rapport moet na uitvoering van de werkzaamheden worden gemaïld naar [REDACTED].

Overige voorschriften

- n. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.

Datum
9 maart 2023

Onze referentie
5190027804059

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027804059 (WNB/2023/005). Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Instandhouding van de das

Artikel 3.10, lid 1, sub b Wet natuurbescherming

Datum
9 maart 2023

Onze referentie
5190027804059

De das is in het plangebied aanwezig. Het tracé Apeldoorn-Zutphen kent een aanzienlijke dassenactiviteit. Ter hoogte van km 99,4 is recent door een inspecteur een zeeg (verzakking over meerdere meters) ontdekt als gevolg van graafactiviteit door das. Herstel van de spoorligging met behulp van een Windhoff-werktuig is op korte termijn zeer gewenst om verdere verzakking en daarmee het verder achteruitgaan van het traject te voorkomen. Kwalitatief melden aannemer en inspecteur dat er sprake is van een duidelijke visuele achteruitgang de afgelopen tijd en dat de voertuigbewegingen door de zeeg de situatie verslechteren. Door het noodzakelijk spooronderhoud te plegen kan de veiligheid van het treinverkeer op het bewuste baanvak gewaarborgd blijven.

Doordat de werkzaamheden plaatsvinden in de buurt van een burcht, verliest de rust en verblijfplaats van de das zo mogelijk tijdelijk functionaliteit. Zo kan deze als gevolg van trillingen beschadigd raken. Het gaat volgens u om een kortdurende verstoring. Een plaatselijke ingreep, waarbij de herstelmaatregelen geheel vanaf het spoor zelf plaatsvinden. Er is volgens u voorts geen reden om aan te nemen dat de dassen er afgezien van de momentane overlast verdere nadelige gevolgen aan ondervinden. De kwantiteit van het dassenleefgebied wijzigt daarbij niet. U geeft ook aan dat de belasting van de burcht als gevolg van de werkzaamheden met een Windhoff-werktuig niet groter is dan tijdens het passeren van een trein. Er kan daarbij echter niet uitgesloten worden dat er een (ondergrondse) instorting plaatsvindt. Het effect van de maatregelen is wel dat de aanwezige zeeg (flauwe kuil) die zich in het spoor bevindt wordt verholpen, en de belasting door de passerende treinen in de komende tijd wordt verkleind, waardoor het risico op instorting ook afneemt.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de das tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven op pagina 2 van de bij de **aanvraag gevoegde memo 'Ontheffingsaanvraag Apeldoorn-Zutphen km 99.4' van 21 februari 2023 en de aanvullingen van 6 maart 2023**

- Er worden alleen spoor-technische ingrepen uitgevoerd, er zullen daarbij geen werkzaamheden aan dassenpijpen worden uitgevoerd;
- De spoorberm wordt geheel ontzien; er zullen hier geen werkzaamheden plaatsvinden en ook zullen geen machines en medewerkers in de berm aanwezig zijn;
- **Er wordt 's nachts gewerkt waarbij alleen gewerkt wordt met machine verlichting en hoofdlampen;**
- Er wordt vlot doorgewerkt, om machinelawaai en trillings-overlast tot een minimum te beperken;
- De werkzaamheden zullen ecologisch worden begeleid;

Ook stelt u voor om van de **uitgevoerde maatregelen een verslag met foto's te maken** en dit ook met RVO te delen.

De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Ter aanscherping heb ik in de ontheffing een aanvullend 'voorschrift m' opgenomen, betreft rapportage van de werkzaamheden.

Datum
9 maart 2023

Onze referentie
5190027804059

Alhoewel de dassenburcht in de nabijheid van de werkzaamheden niet fysiek wordt geraakt tijdens de herstelmaatregelen die vanaf het spoor plaatsvinden, valt niet uit te sluiten dat door de hieruit voortkomende trillingen ondergronds wat zettingen optreden of pijpen (deels) kunnen instorten. De burcht verliest als gevolg van de werkzaamheden dan ook mogelijk, zij het tijdelijk, zijn functionaliteit als rust en verblijfplaats. Daarom is er sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming. Hiervoor wordt ontheffing verleend. **Aangezien de werkzaamheden 's nachts plaatsvinden en dassen nacht-actieve dieren zijn, wordt daarbij ook verondersteld dat zij op het moment dat de werkzaamheden plaatsvinden niet in de burcht aanwezig zullen zijn.**

Staat van instandhouding

Gelet op de brede verspreiding binnen Europa is Nederland vermoedelijk van gemiddeld belang voor de das binnen Europa. Na herintroductie is de populatie gegroeid tot 5.000-6.000 exemplaren. De soort komt met name voor in het midden, oosten en zuiden van Nederland. De verdere groei van de populatie zal verder afhangen van natuurontwikkelingsinitiatieven, het aanleggen van verbindingszones en dassentunnels. De staat van instandhouding is gunstig.

Door het zo kortstondig mogelijk uitvoeren van de werkzaamheden en het behoud van de burcht is het aannemelijk dat de soort in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de das komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Om de ligging te herstellen zal er ballast moeten worden aangebracht onder de dwarsliggers. Er is geen andere manier om dit te realiseren dan door de inzet van een grote stopmachine, of op kleinere schaal, het inzetten van de getoonde Windhoff. In beide gevallen wordt de ballast met behulp van trilpikkels de ballast onder de dwarsliggers geschud, en wordt de ballast verdicht. Kortom er zijn geen technische alternatieven. Het accepteren van de situatie is eveneens geen alternatief.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de das zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

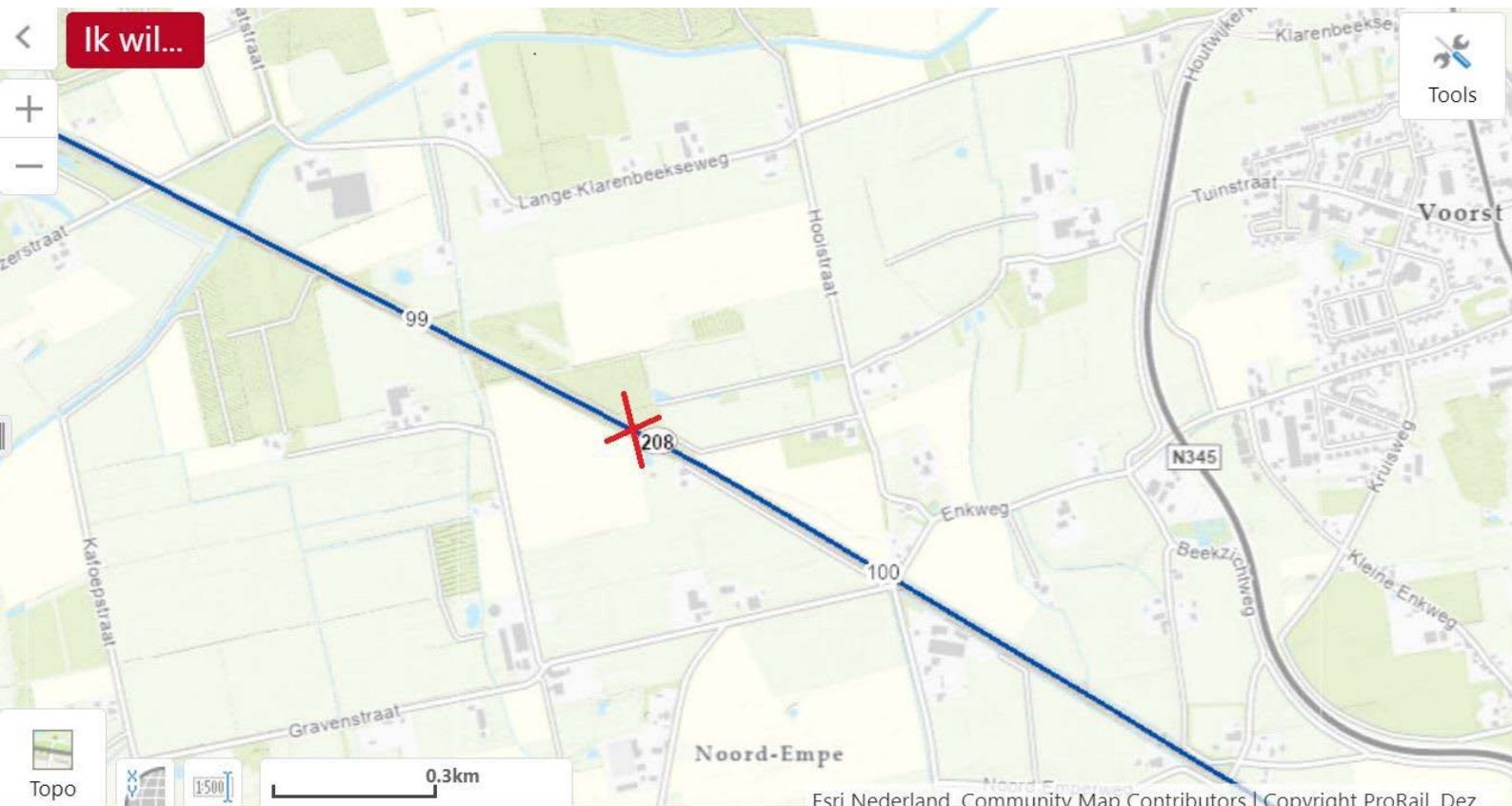
Het belang van de werkzaamheden is het veilig laten plaatsvinden van treinverkeer in Nederland, in het bijzonder hier ter plaatse. Het niet- uitvoeren zal voeren tot een verergering van de verzakking, waarbij uiteindelijk instorting van de burcht een reeel risico is. Instorting levert een groot risico voor de veilige treinenloop op. Vanuit dit belang wordt het spoor preventief onderhouden.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is om de negatieve effecten op de das die als gevolg van de werkzaamheden optreden, te rechtvaardigen.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
9 maart 2023

Onze referentie
5190027804059

Maatregelen.

Er zullen alleen spoortechnische ingrepen worden gedaan, er zullen geen werkzaamheden aan dassenpijpen worden uitgevoerd.

Werkzaamheden en machines in de berm zijn niet toegestaan.

Er wordt alleen gewerkt met machine verlichting en hoofdlampen.

Personeel bevindt zich niet in de berm.

Er wordt vlot doorgewerkt, om machinelawaai en trillingsoverlast tot en minimum te beperken.

Aannemer Strukton zal herstellen door het opbrengen van 2 a 3 kubieke meter ballast en het inwerken hiervan met een zgn Windhoff. Dit is een werktuig dat bevestigd is aan een spookkraan, en door middel van trilling ballast op de daartoe bestemde plaats laat terechtkomen.

De ingezette machine is de lichtst mogelijke machine om het spoor weer op norm te krijgen.

In bijgaand filmpje een indruk van de machine. https://www.youtube.com/shorts/Uc9_6o8L-Rc

Noot:

Onderhoud wordt begeleid door ecooloog van bureau Waardenburg. Ecooloog ziet toe op ecologisch verantwoord handelen, en op niet verdere overtreding van wet natuurbeheer. Van uitgevoerde maatregelen zal een verslag worden gemaakt met foto's. Dit verslag zal worden gedeeld met RVO. RVO is uitdrukkelijk uitgenodigd om ter plaatse te zijn tijdens uitvoering.

Alternatieven.

Om de ligging te herstellen zal er ballast moeten worden aangebracht onder de dwarsliggers. Er is geen andere manier om dit te realiseren dan door de inzet van een grote stopmachine, of op kleinere schaal, het inzetten van de getoonde Windhoff. In beide gevallen wordt de ballast met behulp van trilpikkels de ballast onder de dwarsliggers geschud, en wordt de ballast verdicht. Kortom er zijn geen technische alternatieven. Het accepteren van de situatie is eveneens geen alternatief.

Antwoorden op vragen van RVO inzake ontheffingsaanvraag te Klarenbeek.

Naar aanleiding van vragen d.d. 27-1-2023

- Kunt u ecologische effecten van de werkzaamheden op de (staat van instandhouding van) de dassenpopulatie uitwerken?

Het gaat om een kortdurende verstoring. Een plaatselijke ingreep. Het is zeer onwaarschijnlijk dat zich onder de locatie waar gewerkt wordt op dat moment dassen aanwezig zullen zijn.

Er is geen reden om aan te nemen dat de dassen er afgezien van de momentane overlast verdere nadelige gevolgen aan ondervinden. De kwantiteit van het dassenleefgebied wijzigt niet.

- Kunt u toelichten welke maatregelen u tijdens de werkzaamheden neemt?

- Het tijdstip. Dassen fourageren 's nachts, de meeste dassen zullen buiten zijn.
- We werken alleen op de spoorbaan, niet in de berm. Medewerkers mogen niet in de berm aanwezig zijn, alleen op het schoupad of op het spoor.
- De machine maakt veel lawaai, toch zijn andere geluiden (muziek, schreeuwen) niet toegestaan.
- Qua verlichting, er wordt gewerkt met hoofdlampen en machineverlichting. Andere verlichting is niet toegestaan.
- Er is een begeleidend ecooloog aanwezig die toeziet op naleving.

- Kunt u het risico (van bijvoorbeeld instorting) door de werkzaamheden in kaart brengen?

De belasting van de burcht is niet groter dan tijdens het passeren van een trein. Er mag verwacht worden dat er geen instorting zal plaatsvinden. Helaas kan ProRail niet uitsluiten dat er een instorting plaatsvindt. Het effect van de maatregelen is wel, dat de aanwezige zeeg (flauwe kuil) die zich in het spoor bevindt wordt verholpen, en de belasting door de passerende treinen in de komende tijd wordt verkleind, waardoor het risico op instorting afneemt.

NB! TOELICHTING: In het geval dat er instorting plaatsvindt tijdens het werk, en de ecooloog heeft een indicatie dat er zich dieren in de burcht bevinden, dan zal conform eerdere afspraak de zaak worden uitgraven tot de das(sen) is/zijn gevonden.

- Kunt u het wettelijk belang waarvoor u de aanvraag doet onderbouwen in context van uw project?

Het wettelijk / openbaar belang van de werkzaamheden is het veilig laten plaatsvinden van treinverkeer in Nederland, in het bijzonder hier ter plaatse. Het niet- uitvoeren zal voeren tot een verergering van de verzakking, waarbij uiteindelijk instorting van de burcht een reeel risico is. Instorting levert een groot risico voor de veilige treinenloop op. Vanuit dit belang wordt het spoor preventief onderhouden.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

Projectmanager
[REDACTED]